

vildskud. I Præsten er det ligesom forfatteren ikke tør lade sin pen løbe, sproget virker stift og akademisk, ikke altid klart og lidet inspireret. Forfatteren vil sikkert kunne naa betydeligt længere, hvis han arbejder sin fremstilling igennem to eller tre gange, undgaar alle de udtryk, der virker for akademiske, kritisk gennemgaar sin noget kedelige sætningsbygning og bekæmper sin trang til at arbejde med abstrakte begreber. Men først og fremmest vil hans fremtidige værker vinde i læselighed og anskuelighed, hvis han afholder sig fra at filosofere for meget over »aarhundredernes tendens«. Fremstillingen side 185 ff. er et afskrækkende eksempel herpaa, betragtningerne er i sig selv meget uklare og deres rigtighed i allerhøjeste grad tvivlsomme, og de fleste læsere vil sikkert skynde sig med læsningen af disse sider, undrende sig i deres stille sind over, hvad Marx og Spengler har med den danske præst i 1700-tallet at gøre.

Johan Hvidtfeldt.

*Studerforeningen »Heimdal«s Jubilæumsskrift
1896—1946. (Hagerup 1946).*

Da »Heimdal« blev stiftet i 1896, var det som et slags agitationskorps, bestående af 20 medlemmer, der skulde virke til fordel for de to sønderjyske foreninger: To Løver, knyttet til Studenterforeningen, og 4 S. eller Studentersamfundets sønderjyske Samfund. Ret hurtigt løsnedes forbindelsen med 4 S., og »Heimdal« blev en afdeling af To Løver for dog tilsidst, i 1934, at blive helt selvstændig.

Det nu foreliggende jubilæumsskrift giver dels en skildring af foreningens historie, dels forskellige bidrag til Sønderjyllands nyeste historie. Arkivar, dr. phil. Harald Jørgensen skriver om de første »Heimdal«-studenter, og Knud Fanø skildrer foreningens udvikling fra 1896—1946. Cand. jur. Eugene Ibsen behandler jordspørgsmålet i Nordslesvig, Harald Jørgensen Nordslesvigs skoleproblemer, mens generalsekretær Frants Thygesen skriver om Sydslesvig 1945—46 og sekretær Jørgen Kisbye Møller om arbejdet for Sydslesvig under besættelsen.

»Heimdal« har trods sit gennemgående ret ringe medlemstal fået betydelig indflydelse på udviklingen i Sønderjylland. De unge studenter har gennem årene været grebet af en glødende interesse for arbejdet dernede, har med begejstring og offervilje gjort en indsats for at styrke danskheden sydfor Kongeaen. 200.000 bøger er sendt afsted, og 28.000 danske stile er blevet rettet, deraf 10.000 i Sydslesvig efter genforeningen. Mange af vore bedste forkæmpere for Sønderjyllands danskhed er begyndt som stilerettere eller bogindsamlere i »Heimdal«.

Mange af »Heimdal«-studenterne har været grebet af tanken om, at Sydslesvig eller dele deraf skulde med til Danmark. I de bevægede år 1918—20 blev der gjort et stort arbejde i tilknytning til »Mellemslesvigsk Udvalg« og i opposition til H. P. Hanssens politik. Man kunde i og for sig have ønsket, at Fanøs skildring af disse vigtige år i foreningens historie havde været mere udførlig.

Da den anden verdenskrigs afslutning stundede til, begyndte grænsespørgsmålet atter at blive diskuteret indenfor de interesserede kredse. »Heimdal« var knyttet til Sydslesvigsk Udvalg, der oprettedes i 1944, og som foreningens formand var Kisbye Møller medlem af udvalget. Hans redegørelse for hele Sydslesvig-arbejdet før 5. maj — både i Danmark og i Sverige, hvortil han senere måtte flygte — bygger således på hans egne oplevelser og er et interessant og vægtigt bidrag til belysning af forspillet til den kamp om Sydslesvig, som kom til at præge de første år efter besættelsen, en kamp, som må optage enhver dansk, hvad enten han er enig eller uenig med Sydslesvigsk Udvalg og flertallet af »Heimdal«s medlemmer.

J. H.

Salomon J. Frifelt & T. Tobiassen Kragelund: »Sognets Veteraner. Fra Krigsaar og Arbejdsaar«. (Gyldendal 1946).

Memoirer har altid været yndet Læsning. De fleste Memoirer er skrevet af højtstaaende, betydende Mænd, Statsmænd, Forfattere og Videnskabsmænd. Men ogsaa jævne Folk kan have levet et Liv, der er værd at høre om. Vanske-